

ชื่อผลงาน : รายงานการประเมินโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียน
โดยใช้เครือข่ายบ้านลูกช้าง โรงเรียนทับช้างวิทยาคม ปีการศึกษา 2560

ผู้รายงาน : นายอุดม หมัดอาค้า
รองผู้อำนวยการ โรงเรียนทับช้างวิทยาคม
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 16

ปีที่รายงาน : 2560

บทสรุป

รายงานการประเมินโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียน โดยใช้เครือข่ายบ้านลูกช้าง โรงเรียนทับช้างวิทยาคม ปีการศึกษา 2560 มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินด้านสภาพแวดล้อม ประเมินด้านปัจจัยนำเข้า ประเมินด้านกระบวนการ และประเมินด้านผลผลิตของโครงการ ประกอบด้วยคุณภาพการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียนโดยใช้เครือข่ายบ้านลูกช้าง โรงเรียนทับช้างวิทยาคม ปีการศึกษา 2560 พฤติกรรมการมีนิสัยรักการอ่านของนักเรียนโดยใช้เครือข่ายบ้านลูกช้างโรงเรียนทับช้างวิทยาคม ปีการศึกษา 2560 และความพึงพอใจของนักเรียน ครู ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต่อการดำเนินโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียนโดยใช้เครือข่ายบ้านลูกช้าง โรงเรียนทับช้างวิทยาคม ปีการศึกษา 2560 กลุ่มเป้าหมายในการประเมิน ประกอบด้วย กลุ่มตัวอย่างนักเรียน จำนวน 210 คน ประชากรครู จำนวน 34 คน กลุ่มตัวอย่างคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 13 คน และกลุ่มตัวอย่างผู้ปกครอง จำนวน 210 คน เครื่องมือที่ใช้ ในการประเมินเป็นแบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ รวมทั้งสิ้น 6 ฉบับ มีการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือทุกฉบับ ได้ค่าความเชื่อมั่นแต่ละฉบับระหว่าง 0.89-0.97

ผลการประเมินพบว่า

1. ผลการประเมินด้านสภาพแวดล้อม โครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียนโดยใช้เครือข่ายบ้านลูกช้าง โรงเรียนทับช้างวิทยาคม ปีการศึกษา 2560 ตามความคิดเห็นของครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมทั้งสองกลุ่มที่ประเมินอยู่ในระดับมาก ได้คะแนนรวมเฉลี่ย 15 ผ่านเกณฑ์การประเมิน เมื่อพิจารณารายกลุ่มผู้ประเมิน พบว่า กลุ่มครู มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.88$, $\sigma = 0.61$) มีค่าเฉลี่ยโดยภาพรวมสูงสุด ได้คะแนน 15 ผ่านเกณฑ์การ

ประเมิน รองลงมาคือ กลุ่มคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.83, S.D. = 0.63$) ได้คะแนน 15 ผ่านเกณฑ์การประเมิน

2. ผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้าในการดำเนินงานตามโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียนโดยใช้เครือข่ายบ้านลูกช้าง โรงเรียนทับช้างวิทยาคม ปีการศึกษา 2555 ตามความคิดเห็นของครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.69, \sigma = 0.66$) ได้คะแนนรวมเฉลี่ย 15 ผ่านเกณฑ์การประเมิน

3. ผลการประเมินด้านกระบวนการในการดำเนินโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียนโดยใช้เครือข่ายบ้านลูกช้าง โรงเรียนทับช้างวิทยาคม ปีการศึกษา 2560 ตามความคิดเห็นของนักเรียน ครู และผู้ปกครอง โดยภาพรวมทุกกลุ่มที่ประเมินอยู่ในระดับมาก ได้คะแนนรวมเฉลี่ย 20 ผ่านเกณฑ์การประเมิน เมื่อพิจารณารายกลุ่มผู้ประเมิน พบว่า กลุ่มครูมีการปฏิบัติหรือมีคุณภาพ อยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.91, \sigma = 0.57$) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้คะแนน 20 ผ่านเกณฑ์การประเมิน รองลงมาคือ กลุ่มผู้ปกครอง มีการปฏิบัติหรือมีคุณภาพ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.72, S.D. = 0.59$) ได้คะแนน 20 ผ่านเกณฑ์การประเมิน ส่วนกลุ่มนักเรียนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.71, S.D. = 0.49$) มีค่าเฉลี่ยโดยภาพรวมต่ำสุด ได้คะแนน 20 ผ่านเกณฑ์การประเมิน เช่นกัน

4. ผลการประเมินผลผลิตของโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียนโดยใช้เครือข่ายบ้านลูกช้าง โรงเรียนทับช้างวิทยาคม ปีการศึกษา 2560 ตามความคิดเห็นของนักเรียน ครู ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หลังเสร็จสิ้นโครงการ จำแนกตามตัวชี้วัดพบว่า

4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านผลผลิตเกี่ยวกับคุณภาพการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียนโดยใช้เครือข่ายบ้านลูกช้าง โรงเรียนทับช้างวิทยาคม ปีการศึกษา 2560 ตามความคิดเห็นของนักเรียน ครู ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2560 โดยภาพรวมทุกกลุ่มที่ประเมินอยู่ในระดับมาก ได้คะแนนรวมเฉลี่ย 15 ผ่านเกณฑ์การประเมิน เมื่อพิจารณารายกลุ่มผู้ประเมิน พบว่า กลุ่มคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.01, S.D. = 0.63$) อยู่ในระดับมาก ได้คะแนน 15 ผ่านเกณฑ์การประเมิน รองลงมาได้แก่ นักเรียน ($\bar{X} = 3.73, S.D. = 0.59$) และ กลุ่มครู ($\mu = 3.73, \sigma = 0.59, 0.69$) อยู่ในระดับมาก ได้คะแนน 15 ผ่านเกณฑ์การประเมิน ส่วนกลุ่มผู้ปกครอง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 3.72, S.D. = 0.65$) อยู่ในระดับมาก ได้คะแนน 15 ผ่านเกณฑ์การประเมิน เช่นกัน

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านผลผลิตเกี่ยวกับพฤติกรรมการมีนิสัยรักการอ่านของนักเรียนโรงเรียนทับช้างวิทยาคม ปีการศึกษา 2560 ตามความคิดเห็นของครู และผู้ปกครองโดยภาพรวมทั้งสองกลุ่มที่ประเมินอยู่ในระดับมาก ได้คะแนนรวมเฉลี่ย 15 ผ่านเกณฑ์การประเมิน

เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มผู้ประเมิน พบว่า กลุ่มครู มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu = 3.87$, $\sigma = 0.79$) อยู่ในระดับมาก ได้คะแนนเฉลี่ย 15 ผ่านเกณฑ์การประเมิน รองลงมาได้แก่ กลุ่มผู้ปกครอง ($\bar{X} = 3.84$, S.D. = 0.74) อยู่ในระดับมาก ได้คะแนนเฉลี่ย 15 ผ่านเกณฑ์การประเมินเช่นกัน

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านผลผลิตเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักเรียน ครูผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต่อการดำเนินโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียนโดยใช้เครือข่ายบ้านลูกช้าง โรงเรียนทับช้างวิทยาคม ปีการศึกษา 2560 โดยภาพรวมทุกกลุ่มที่ประเมินอยู่ในระดับมาก ได้คะแนนรวมเฉลี่ย 10 ผ่านเกณฑ์การประเมิน เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มผู้ประเมิน พบว่า กลุ่มคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.04$, S.D. = 0.61) อยู่ในระดับมาก ได้คะแนน 10 ผ่านเกณฑ์การประเมิน รองลงมาได้แก่ กลุ่มนักเรียน และกลุ่มผู้ปกครอง ($\bar{X} = 3.85$, S.D. = 0.74, 0.75) อยู่ในระดับมาก ได้คะแนน 10 ผ่านเกณฑ์การประเมิน ส่วนกลุ่มครู มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\mu = 3.84$, $\sigma = 0.78$) อยู่ในระดับมาก ได้คะแนน 10 ผ่านเกณฑ์การประเมินเช่นกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการประเมินไปใช้

1. ข้อค้นพบจากการดำเนินโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านโดยใช้เครือข่ายบ้านลูกช้าง พบว่าการดำเนินโครงการใดๆ ให้ประสบผลสำเร็จ วัฒนธรรมองค์กรภายใต้การมีส่วนร่วมของฝ่ายบริหาร ตั้งแต่ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้างาน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ หัวหน้าระดับชั้น ในส่วนของครู และเครือข่ายนักเรียน เครือข่ายผู้ปกครองในระดับต่างๆ รวมถึงเครือข่ายภายนอกอื่นๆ ล้วนเป็นปัจจัยสนับสนุนการดำเนินงาน ทุกงานให้ประสบผลสำเร็จ โรงเรียนจะละเลยเครือข่ายเหล่านี้ไม่ได้

2. ในการดำเนินกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านให้ประสบผลสำเร็จ โรงเรียนต้องจัดกิจกรรมให้ครอบคลุมสาระสำคัญ 4 ลักษณะ ได้แก่ กิจกรรมการพัฒนาทุกที่ในโรงเรียนให้เป็นแหล่งเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน กิจกรรมจัดซื้อ จัดหา ทรัพยากร สารนิเทศตามความต้องการของผู้ใช้บริการเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน กิจกรรมและบริการเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ควรส่งเสริมให้นักเรียนได้ปฏิบัติและมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน อย่าให้นักเรียนเป็นผู้รับผิดเพียงแต่ฝ่ายเดียว และกิจกรรมการสร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน จะเป็นพลังสำคัญที่จะทำให้งานประสบผลสำเร็จ

3. ควรมีการประกาศเกียรติคุณนักเรียน ครู ผู้ปกครอง และชุมชนที่มีส่วนร่วมกับโรงเรียนอย่างต่อเนื่องและเป็นแบบอย่าง และหรือปฏิบัติงานจนประสบผลสำเร็จเป็นแบบอย่าง เกิดวิธีการปฏิบัติที่ดี (Good Practices หรือ Best Practices)

ข้อเสนอแนะสำหรับการประเมินครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมการณ์นิสัยรักการอ่านของนักเรียน
2. ควรมีการประเมินโครงการต่างๆ ทุกโครงการที่โรงเรียนดำเนินการ โดยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินที่เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ และสารสนเทศที่ต้องการคำตอบ
3. ควรมีการประเมินโครงการระดับองค์กรรวมของสถานศึกษา โดยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินของชิปปี้ (CIPP Model)